

Strajki w półn. Francji trwają Podprefekt zatrzymany przez strajkujących górników

Kilka tysięcy robotników w mieście Bethune zebrało się przed gmachem podprefektury Pas de Calais. Grupa robotników udała się do podprefektury z żądaniem natychmiastowego zwolnienia z więzienia 7 górników, aresztowanych za udział w strajku. Kiedy podprefekt odmówił wykonania żądania, robotnicy zaprowadzili go do miejscowego gmachu sądu. W gmachu tym podprefekt zmienił po krótkim czasie swe stanowisko i wydał nie tylko rozkaz zwolnienia aresztowanych, lecz również odwołał wysunięte przeciwko nim zarzuty. Po spełnieniu tego warunku uwolniono z kolei podprefekta, zaś robotnicy rozeszli się w całkowitym spokoju do domów. W północnej Francji walki toczą się nadal o szyby, którymi usiłuje opanować wojsko i policja. Prefekt w St. Etienne zagroził strajkującym obcej narodowości deportacją za udział w strajku.

Wczoraj zebrał się znowu gabinet celem obradowania nad sytuacją. Prawicowi członkowie rządu domagają się podjęcia drastycznych kroków przeciwko strajkującym.

Gen. Clay w drodze do Niemiec

WASZYNGTON (PAP) Gen. Clay, który bawił ostatnio w Waszyngtonie, by konferować z Trumanem na temat tzw. „mostu powietrznego” udał się w drogę powrotną do Niemiec.

Morgenthau w Palestynie

TEL AVIV (PAP) B. amerykański minister skarbu Henry Morgenthau przybył z Paryża samolotem do Palestyny. Składa on wizytę państwu Izrael jako przewodniczący komitetu pomocy Żydom w St. Zjednoczonych. Towarzyszy mu wnuk prezydenta Roosevelta — Curtis Roosevelt — Boettinger.

Powstanie w Korei trwa dalej

NOWY JORK (PAP) Jak donoszą z Seoulu, powstanie w południowej Korei trwa nadal z niesłabnącą siłą. Jak podają korespondenci amerykańscy, powstańcy utrzymują w dalszym ciągu Yosu i posunęli się na północ o 50 mil podchodząc do miasta Namvon i zajmując miasto Kurio, położone 70 mil na północ od Yosu.

Zaginienie samolotu francuskiego

PARYŻ (PAP) Francuski samolot wojskowy typu „B 26 Marauder” z 17 osobami na pokładzie zaginął ubiegłej nocy podczas lotu z Marokko do Istres koło Marsylii. Ostatni sygnał, przesłany przez załogę, został nadany w chwili, gdy samolot znajdował się nad północną częścią Marokka hiszpańskiego. Poszukiwanym zaginionego samolotu zajęły się samoloty i okręty z różnych portów Morza Śródziemnego.

Kongres Niemieckiej Rady Ludowej w Berlinie

BERLIN (obsł. wł.) Wczoraj otworzył przewodniczący partii SED, Grothwohl w Berlinie 5. kongres Niemieckiej Rady Ludowej, reprezentującej wszystkie demokratyczne stronnictwa niemieckie. Trybuna była udekorowana sztandarami czarno-czerwono-złotymi jako emblematami nowych Niemiec. W swym przemówieniu wstępnym scharakteryzował Grothwohl myśl przewodnią nowej konstytucji niemieckiej, której uchwalenie uważa mówca jako pierwszy obowiązek Niemieckiej Rady Ludowej. Przygotowywany przez obradującą w Bonn Radę Parlamentarną konstytucję należy, zdaniem mówcy, odrzucić, gdyż konstytucja ta podporządkowuje się całkowicie zamiarom aneksyjnym mocarstw zachodnich. Jedyną legalną reprezentacją narodu niemieckiego, stwierdza Grothwohl, jest Niemiecka Rada Ludowa. Zgodnie z postanowieniami 8 ministrów w Warszawie, przygotowywana przez tę Radę konstytucja wyraża prawo narodu niemieckiego do jedności i swobód demokratycznych. Jej myślą przewodnią jest ustalenie form życia państwowego, politycznego, gospodarczego i kulturalnego narodu na zasadach tej jedności i swobody.

Nemiecka Rada Ludowa, stwierdził w końcu mówca, wywalczy niepodzielną Republikę Niemiecką.

Debata nad rezolucją „neutralnych” członków Rady Bezpieczeństwa

PARYŻ (obsł. wł.) Wczoraj po południu debatowała Rada Bezpieczeństwa nad uzgodnioną rezolucją 6 „neutralnych” członków Rady w sprawie Berlina. Jak donoszą korespondenci, przedstawiciele 3 mocarstw zachodnich zatwierdzili szkic rezolucji, przedłożonej im przez 6 członków Rady, poza drobnymi szczegółami redakcyjnymi. Na czym te „drobne szczegóły redakcyjne” polegały, nie donoszą korespondenci. Sprawozdawcy potwierdzają jednak podane już poprzednio wiadomości, że projekt rezolucji zaleca zniesienie wzajemnych ograniczeń w komunikacji między Berlinem a strefami zachodnimi Niemiec, podjęcie pertraktacji przez 4 gubernatorów wojskowych w sprawie berlińskiej waluty obiegowej oraz późniejsze spotkanie się Rady 4 Ministrów Spraw Zagr.

Tragikomiczna pomyłka...

BERLIN (PAP) Na plenarnym posiedzeniu ekonom. rady Bizonii, zdarzył się tragikomiczny epizod, świadczący o tym, że antyradziecka propaganda prowadzona obecnie w zachodnich strefach okupacyjnych Niemiec niczym nie różni się od propagandy hitlerowskiej. Podczas dyskusji w sprawie finansowania t. zw. „mostu powietrznego”, komunistyczny delegat Sperling oświadczył, że t. zw. „problem berliński” jest jedynie chwytem propagandowym okupacyjnych władz zachodnich, i w związku z tym przytoczył cytaty, który przypisał znannemu podżegaczowi wojennemu socjal - demokracie Reiterowi. Cytat ten zawierający wścieklą propagandę antyradziecką, delegaci socjal - demokraci przywitani oklaskami po których jednak zapanowała grobowa cisza, kiedy Sperling oświadczył, że przemówienie to wygłosił nie socjaldemokrata Reiter, ale Józef Goebbels.

Ś. P.

Ks. Kardynał Dr August Hlond

Wczoraj w godzinach rannych zmarł w Warszawie na zapalenie płuc ks. kardynał dr August Hlond, metropolita warszawski i Prymas Polski.

Ks. kard. Hlond urodził się 5 lipca 1881 r. w Brzeczowicach na Górnym Śląsku. Mając lat 12 wyjechał do Turynu, gdzie wstąpił do zakonu św. Jana Bosko, w pięć lat po śmierci założyciela. W 16 roku życia złożył August Hlond śluby zakonne. W wyniku studiów na Uniwersytecie Papieskim Gregorianum w Rzymie zdobył On doktorat filozofii, po czym wraca do Polski i kończy studia teologiczne. Po wyświęceniu w dniu 23. 9. 1905 r. w Krakowie, odbywa studia klasyczne i humanistyczne na Uniwersytecie Krakowskim i Lwowskim. Równocześnie pełni funkcję redaktora „Wiadomości Salezjańskich”. Jako Salezjanin pracuje w zakładach salezjańskich w Oświęcimiu i Krakowie.

W 1909 roku powołany zostaje do Wiednia, gdzie w ciągu 13-letniego swego pobytu jest wpięty dyrektorem gimnazjum, w końcu zaś dochodzi do stanowiska przełożonego prowincji salezjańskiej, obejmującej Austrię, Węgry i Niemcy. W czasie swego pobytu we Wiedniu zajmuje się czynnie kolonią polską. Z tego okresu datuje się jego osobista znajomość z wielu wybitnymi polskimi osobistościami, nie tylko na polu religijnym, ale także politycznym i naukowym. Po przybyciu do Polski ówczesnego Wizytatora Apostolskiego a następnie Nuncjusza w Warszawie Msgr. Achillesa Rattiego (późniejszego Papieża Piusa XII), powstaje na Górnym Śląsku hierarchia kościelna, której organizatorem jest prowincjał ks. dr Hlond. Ustanowiony początkowo Administratorem Apostolskim, reorganizuje On życie kościelne, usuwając z niego całkowicie pozostałości wpływów germanizacyjnych.

3 stycznia 1926 r. ks. dr Hlond konsekrowany został przez ks. kard. Kakowskiego biskupem śląskim, zaś po śmierci ks. kardynała Dalbora — mianowano Go arcybiskupem poznańskim i Prymasem Polski. Rok później zostaje kardynałem. Z chwilą wybuchu wojny ks. kardynał Hlond opuszcza Polskę, udając się do Rzymu. Rozwija tam energiczną działalność na rzecz Polski. Gdy Włochy wypowiedziały wojnę sprzymierzoną, Prymas Hlond opuszcza Rzym, udając się do Francji, gdzie w 1944 roku w Sabaudii zostaje aresztowany przez gestapo i osadzony w Opactwie Benedyktynskim. Gestapo przewozi ks. kard. Hlonda do Paryża, gdzie przez 2 miesiące poddawany jest stałym przesłuchaniom. Z Paryża przewieziono Go do Lotaryngii, a następnie, wobec natarcia wojsk amerykańskich, pod Paderborn. Na Wielkanoc 1945 r. ks. kard. Hlond zostaje uwolniony przez wojska amerykańskie i udaje się przez Paryż do Rzymu. 21 lipca 1945 r. ks. kard. Hlond wraca do Poznania. Mianowany metropolitą warszawskim w kwietniu 1946 r., opuszcza Wielkopolskę i przenosi się do Warszawy, gdzie bezlitosna śmierć przerywa niespodziewanie pasmo Jego życia.

Śmierć ks. kard. Augusta Hlonda okryła głęboką żałobą całe społeczeństwo katolickie, wywołując szczerzy żal z powodu straty Wielkiego Dostojnika Kościoła.

Izrael i Egipt wydały rozkaz zaprzestania ognia

TEL-AVIV (PR). Wczoraj w południe upłynął termin zawieszenia działań zaczepnych w Palestynie, jakiego się domagała Rada Bezpieczeństwa. Rząd Izraela doręczył przed terminem przedstawicielstwu ONZ w Tel-Awivie odpowiedź na wezwanie stwierdzając, że rząd żydowski wydał rozkaz zaprzestania walk. W imieniu rządu egipskiego złożył analogiczne oświadczenie premier egipski Nokrasi Pasza.

Diamenty i zegarki w rozbitym samolocie

LONDYN (PAP) Z Prestwick (Szkoja) donoszą, że w szczątkach samolotu pasażerskiego, który uległ tam katastrofie, znaleziono w metalowym pudełku kolekcje diamentów ogólnej wartości 15 tysięcy funtów szterlingów. Diamenty przekazano wiadomym celnym które usiłują odnaleźć właścicieli lub spadkobierców. Władzom celnym wręczono również znalezione po katastrofie zegarki szwajcarskie łącznej wartości 16 tys. funtów. Niektóre zegarki zachowały się w doskonałym stanie.

Rezolucja meksykańska przedstawiona komisji politycznej ONZ

PARYŻ (obsł. wł.) 11-osobowa komisja, wyłoniona w komisji politycznej ONZ dla zredagowania wniosku meksykańskiego wzywającego wielkie mocarstwa do śpiesznego zawarcia traktatów pokojowych z Niemcami, Japonią i Austrią, zatwierdziła ostateczny tekst tej rezolucji. Wczoraj zebrała się komisja polityczna celem zaaprobowania tej rezolucji. Referentem tej sprawy był delegat czeskosłowacki Prohaska.

MOSKWA (PAP) W sprawozdaniu z posiedzenia komisji politycznej ONZ, na którym odbywała się dyskusja nad projektem rezolucji meksykańskiej w sprawie usunięcia rozbieżności między mocarstwami i za-

Brak zainteresowania wyborami w USA Dewey „pewny” zwycięstwa Zwolennicy Wallace'a zdważają energię

NOWY JÓRK (PAP). W amerykańskich kołach dziennikarskich podkreślano, że mimo bliskiego terminu wyborów, które mają się odbyć 2 listopada, odczuwa się wśród szerokiej mas wyborczych brak zainteresowania wynikami wyborów prezydenckich w Stanach Zjednoczonych. Apatia ta wynika z przeświadczenia, iż nie ma różnicy między kandydatem republi-

kańskim i demokratycznym. Jedyne kandydatura Wallace'a budzi nadzieje i entuzjazm tych Amerykanów, którzy pragną zmian w polityce wewnętrznej i zagranicznej Stanów Zjednoczonych.

Prasa amerykańska podkreśla, że Truman jest zaniepokojony brakiem zainteresowania społeczeństwa ame-

rykańskiego dla wyborów na prezydenta USA, mimo, że kierown. partii postępowej liczą się z tym, iż partia postępowca otrzyma znacznie mniej głosów niż republikanie i demokraci to jednak zwolennicy Wallace'a wykazują wielką energię i entuzjazm w kampanii przedwyborczej.

Według przewidywań, Dewey otrzyma nieco więcej niż 22 mil. głosów, które zdobył podczas wyborów w 1934 r. kiedy to na Roosevelta głosowało 25,6 milionów osób.

Prasa amerykańska podkreśla, że wysiłki Trumana nie polepszyły jego szans i obóz Dewey'a pewny jest swego zwycięstwa.

Ponowny wybór Polski do Trybunału Międzynarodowego

PARYŻ (PR). Zgromadzenie Ogólne i Rada Bezpieczeństwa wybrały wczoraj 5 nowych członków Trybunału Międzynarodowego w Hadze w miejsce 5 ustępujących sędziów. W Radzie Bezpieczeństwa, gdzie wobec mniejszej liczby członków (jest ich tylko 11) procedura jest szybsza, wybrano ponownie 4 dotychczasowych członków Trybunału, a mianowicie przedstawicieli Polski, Chin, Egiptu i Kanady. Przedstawiciel Jugosławii nie uzyskał wymaganej większości, a w jego miejsce wybrano przedstawiciela Finlandii. W Zgromadzeniu

Ogólnym, składającym się z 58 członków, wystawiono 41 kandydatur. W pierwszym głosowaniu wybrano, tak samo jak w Radzie Bezpieczeństwa, 3 tych samych sędziów, tj. przedstawicieli Chin, Egiptu i Kanady.

Światowy Bank proponuje pożyczkę 5 krajom europejskim?

WASZYNGTON (obsł. wł.) Światowy Bank w Waszyngtonie zamierza udzielić pożyczki w wysokości 17 milionów dolarów 5 krajom europejskim produkującym drzewo. Krajami tymi są: Austria, Czechosłowacja, Jugosławia, Polska i Finlandia. Połowa kredytu zostałaby udzielona w dolarach, a druga w walutach zachodnioeuropejskich. Pożyczka ta byłaby uwarunkowana wysyłką drzewa do W. Brytanii, Francji, Belgii, Holandii i Włoch, oraz zakupem maszyn do karczowania lasów i tartaków w zachodniej Europie.

Prezydent Auriol objął profekturat nad obchodem chopinowskim

PARYŻ (PR). Na prośbę przew. Twa Przyjaźni Polsko - Francuskiej — prof. Joliot - Curie, prezydent Republiki Francuskiej, Vincent Auriol przyjął protektorat nad komitetem obchodu 100-lecia śmierci Fryderyka Chopina. Jednym z punktów obchodu będzie pielgrzymka do Nohant, gdzie Chopin gościł u Georges Sand.

W Krakowie tak jak wreszcie...

KRAKÓW. Oczekiwany z największym zainteresowaniem występ sportowców radzieckich w Krakowie zgromadził na stadionie miejskim rekordową ilość widzów. Po przemówieniach powitalnych rozpoczęły zawody, które jeszcze raz potwierdziły wysoką klasę sportowców radzieckich. Oba spotkania w siatkówce żeńskiej i w koszykówce męskiej przyniosły zdecydowane i wysokie zwycięstwo drużynom radzieckim.

W siatkówce żeńskiej „Lokomotiv” (Moskwa) pokonał reprezentację Krakowa 3:0 (15:5, 15:0, 15:5). W koszykówce męskiej reprezentacja ZSRR pokonała reprezentację Krakowa 66:18 (30:6).

Skład Czechosłowacji na mecz bokserski z Polską

WARSZAWA. Czechosłowacki Związek Bokserski nadesłał do PZB skład drużyny reprezentacyjnej Czechosłowacji, która 7 listopada br. rozegra spotkanie z reprezentacją Polski w Poznaniu.

Drużyna czeska w kolejności wag zestawiona została następująco: Majdloch, Muzlay, Matejtek, Petrina, Torma, Prihoda, Rademacher, Litvansky. Kierownikiem drużyny będzie Vendraska, sekundantem trener Herget. Ponadto z drużyną przyjeżdżają sędziowie: ringowy Valecky i punktowy Blesko.

Z życia ZSRR

Stacja naukowa Akademii Nauk ZSRR doniosła z Kamczatki o wzmózionej działalności jednego z najbardziej na północ wysuniętych wulkanów, Sziveluca. Już w ciągu przeszło miesiąca wulkan ten wyrzucił co drugi dzień wielkie ilości popiołu i lawy na wysokość do 2-3-ch km.

Koła naukowe ZSRR obchodzą 75-letnie stacji biologicznej Akademii Nauk w Sewastopolu. Stacja ta dokonała obszernych badań Morza Czarnego i przylegających doń obszarów. Założycielem stacji był znakomity rosyjski podróżnik — uczonego Mikłucha-Makłaj. Stacja posiada bogato wyposażone laboratorium, bibliotekę, liczącą przeszło 25 tys. tomów oraz liczny zespół pracowników naukowych.

W tych dniach zakończone zostały prace nad budową wielkiego gazociągu Kochla — Jarwe — Leningrad, którego długość przekracza 200 km. Gazociąg ten będzie pracował na bazie wielkich pokładów ropy w miejscowościach Kochla i Jarwe. Dostarczy on gaz dla Republiki Estońskiej oraz dla przemysłu i ludności Leningradu. Jest to drugi wielki gazociąg, uruchomiony w bież. miesiącu. Jak wiadomo przed kilkoma dniami oddano do użytku gazociąg Daszawa — Kijów, o długości ponad 500 km.

Ekspedycja archeologiczna Akademii Nauk ZSRR, która prowadzi badania ruin pałacu w Choroźnie, odkryła niedawno 70 rękopisów starożytnych, wykonanych na drzewie, skórze i papierze. Uczni radzieccy przystąpili już do badania tych rękopisów.

Na podstawie decyzji prezydium Akademii Nauk w ZSRR utworzono w Leningradzie Instytut Związków Wysoce Molekularnych. Zadaniem Instytutu jest opracowanie zagadnień teoretycznych, związanych z produkcją materiałów syntetycznych, np. kauczuku syntetycznego, mas plastycznych, sztucznych włókien itd.

Leningrad jest jednym z największych ośrodków kultury w Związku Radzieckim. Znajduje się tu m. in. 15 teatrów, 70 kinoteatrów, 14 domów kultury i 50 klubów. Instytucje te obsługują codziennie setki tysięcy obywateli miasta.

liwe przy odpowiedniej ilości gotowych na wszystko ludzi. Ktokolwiek przekracza próg domu Krasewicza jest szczegółowo badany. Wszelkie więc, szczerze mówiąc, głupie sztuczki z techniką telefoniczną czy rzemieślnikiem nie są tu do pomyslenia. Ta zatem droga do niczego nie doprowadzi. Mam jednak już nowe kontakty. Kontakty te, sądzę najlepiej będzie mogła wykorzystać właśnie pani — tu spojrział ruchliwymi oczkami na Gerde. — Przestrzegam jednak, że gra, którą pani powierzam musi być wyreżyserowana naprawdę po mistrzowski i prowadzona z pełnym poświęceniem. Tu chodzi o coś więcej niż jedno życie ludzkie. Pan, kapitanie, natomiast rolę swoją odegra już w epilogu. Tymczasem będzie pan mieszkał oddzielnie i nie kontaktował się z nami. Zarezerwowałem już mieszkanie w pobliżu willi profesora. Papiery odpowiednio już macie przecież.

— Tak odparł Dobrecht. — Nazywam się Józef Baston, kupiec. A moja towarzysząca — tu wskazał na Gerde — to Emilia Kamińska, studentka trzeciego semestru medycyny w Poznaniu, Zwiedza Warszawy. Posiada w Poznaniu bogatego stryja, który spełnia wszystkie jej zachcianki. Oto wszystko. Szczegóły już omówione.

— Jeszcze jedno — wtrącił Wolpek. — Straciłmy w ciągu ostatnich kilku dni paru ludzi. Wśród nich była zdolna agentka G-44, która pracowała w samej Warszawie już ponad dwa lata. Wszystko zrobiła oczywiście nieostrożność i zbyt wielkie lekceważenie. W Warszawie pracuje się naogół nieźle. Trzeba jednak przestrzegać pewnych zasad. Lekceważenie prowadzi zawsze w takich wypadkach do zguby.

Gerda zamieszkała w jednym z wielu pokoi mieszkania Wolpka przy Marszałkowskiej. Była nieco niespokojna. Warszawa robiła na niej jakieś dziwnie przytłaczające wrażenie. Wspaniałe ulice, gmachy, niekończące się sznury śniących samochodów i te tłumy, — wszystko to wywoływało w Gerdzie uczucie lęku prawie. Stojąc przed oknem, spoglądała na ulicę. Tak kipiało to zienawidzone przez nią polskie życie. Czy starczy im sił do wyduszenia tak olbrzymich mas? Czy starczy sprytu i podstępności? „Na pewno” — odpowiedziała szeptem na swe

myśli, bez przekonania jednak. Na pewno nie będziemy niczego żałować. Wydusimy was bez litości wszystkich. Młodzież, dzieci, matki — zaorzemy wasze miasta, z dymem puścimy każdą wieś...

Tego samego dnia Ludwik Walentynowicz poznał uroczą studentkę z Poznania. Kuzynka pana Wolpka okazała się wspaniałym kompanem. Miała w sobie imponującą werwę i temperament, zdradzając przy tym nieprzeciętną inteligencję.

„Jak bogini piękności” — stwierdził szeptem Ludwik, spoglądając w przepaściste oczy panny Emilii. Konieczność sprawowania honorów pana domu i obsługiwanie tego miłego co prawda, ale dziś zupełnie niepotrzebego pana Wolpka nie pozwalały na flirt. Na domiar złego przyszedł również Henryk Krasewicz ze swoją narzeczoną. No trudno, trzeba będzie poczekać — pomyślał. Cóż to za zdziwczyni, dla jednego spojrzenia warto by stracić pół majątku.

Gerda, nosząca dzisiaj dla odmiany imię Emilii, kokietowała Walentynowicza zawzięcie. Robiła to jednak z tak niewinną minką, że całość wypadła bardzo dobrze. Rozmowa toczyła się swobodnie. Panna Kamińska opowiadała o Poznaniu, o życiu uniwersyteckim, o strojach poznanianek, chwalać przy tym Warszawę, jej wspaniałe budynki, ruch... Mówiła, też, że pragnie poznać wszystko; i że przecież jutro niedziela, więc będzie mogła... Pan Ludwik oczywiście służył swoją osobą. Bo jutrzejszą niedzielę miał „oczywiście” też wolną, a jako rodowity warszawiak na pewno będzie dobrym przewodnikiem. Wszystko jakoś się świetnie składało. Zadowolony byli też wszyscy. Henryk, że może siedzieć przy ubóstwianej Marii, jowialny pan Wolpek, że wszystko się doskonale układa, no i rozanielony był przede wszystkim Ludwik. Emilia doskonale bawiła się własną grą.

Asystent uczonego długo nie mógł zasnąć. Sylwetka Emilii i jej wieknie, rozmarzone oczy, zjawiały się w każdym przymknięciu powiek, każdej myśli. Ludwik był zakochany i na to nie było rady.

Gerda spała tej nocy nie mniej doskonale. Początek był przecież nie najgorszy. Rybka chwyciła. (Ciąg dalszy nastąpi).

Z małego sportowego auta, które zatrzymało się przed głównym wejściem do domu towarowego, wysiadły dwie osoby. Ładnej panience w studenckiej czapce towarzyszył mężczyzna w średnim wieku, niezwykle szczupły o charakterystycznym, orlim nosie. Nie zwlekając przekroczyli próg magazynu, udając się bezpośrednio do kierownika firmy. Pan Wolpek przyjął przybyłych ze zwykłą sobie uprzejmością. Gdy jednak zamknęły się ciężkie, obite drzwi gabinetu, małe ruchliwe oczy spojrzęły pytająco na podrózników.

— Wanderer — szepnęła niepotrzebnie zbyt cicho Gerda.

W tym samym momencie oblicze Wolpka zmieniło się zupełnie. Zdawał się być niezmiernie zadowolony z przybycia tych ludzi, choć czoło pokryła mu gęsta sieć zmarszczek.

— Czekaliśmy na was — rozpoczął — sam oczywiście nie mogę dać rady. Dużo już wiemy, lecz to wszystko jeszcze nic. Mam dla was pewne instrukcje, które muszą być wykonane jak najszybciej. Ale proszę siadać — tu wskazał Wolpek gościom dwa zieloną skórą obite fotele stojące przed biurkiem.

Ernst Dobrecht i Gerda Seelinger bez słowa zajęli wskazane im miejsca. Wolpek tymczasem zaczął mówić nieco przytłumionym lecz wyraźnym i opanowanym głosem.

— Otrzymałem rozkaz następującej treści: „Za wszelką cenę wzmocnić aktywność w sprawie „K-1”. Nie dużo udało mi się do tej pory. Willa, w której przeprowadza swoje badania i eksperymenty profesor Krasewicz, jest nadzwyczaj dobrze strzeżona. Uderzenie siłą jest tylko moż-

Strajk górników we Francji

Rząd francuski przedłuża konflikt w przewidywaniu materialnego wyczerpania strajkujących

Metody gwałtu i represji nie złamały górników

Strajk górników francuskich, który z niesłabnącą siłą trwa już 3 tygodnie, przerasta swym znaczeniem wszystkie dotychczasowe strajki we Francji na przestrzeni kilku lat. Bywały we Francji strajki z udziałem znacznie większej liczby pracowników, gdy tymczasem strajk obecny obejmuje „tylko” pół miliona ludzi. Kto jednak śledził perypetie tego strajku w ciągu ostatnich kilku dni, ten musi przyznać, że żaden z poprzednich strajków nie był tak zdyscyplinowany i konsekwentny jak obecny.

Strajk górników francuskich ma podłoże w zasadzie ekonomiczne, a sugestie pomawiające przywódców górników francuskich o uleganie obcym czynnikom politycznym są zwykłym oszczerstwem, miotanym przez bezsilny rząd i obliczony na urabianie opinii społeczeństwa francuskiego. Lecz sytuacja wewnętrzno-polityczna we Francji jest tak napięta, że strajku ekonomicznego nie można oddzielić od walki politycznej przeciwko rządowi, który przez swą nieudolność i zaślepienie partyjne spycha gospodarkę narodową Francji na coraz niższy poziom.

Rząd francuski stosuje w walce z górnictwem taktykę, która ten rząd coraz więcej dyskredytuje, nie tylko w oczach strajkujących, lecz także w opinii całego narodu francuskiego i całego świata. Zmasowanie policji i wojska w okęgach objętych strajkiem miało ten tylko efekt, że górnicy na znak protestu wycofali z szczytów swe „żądzi bezpieczeństwa”, które mimo rozpoczęcia strajku działały pierwotnie bez zarzutu, chroniąc tym samym kopalnie przed załamaniem i eksplozjami gazów podziemnych. Obecnie, gdy już 10-ta kopalnia została zalana i jedna została objęta pożarem, rząd podnosi krzyk i obwinia za te skutki górników. Pompatycznie ogłasza się, że Francja straciła wskutek strajku już przeszło 2 miliony ton węgla, gdy tymczasem zbývá się milczącym publicznym stwierdzeniem przywódców górników, że drobny ułamek tych wartości byłby wystarczający, by zaspokoić skłuse ich postulatów.

Napięcie strajkowe osiągnęło swój punkt szczytowy, gdyż w wielu miejscowościach doszło do krwawych starć między „gwardią ruchomą” i strajkującymi. Rząd zadysponował wysyłką dalszych posiłków samolotami. Z drugiej strony dochodzą wiadomości, że ludność miejscowa solidaryzuje się z górnictwem, nie tylko słowem, ale i czynem. W

Widoki na zażegnanie strajku drogą represji i gwałtu są znikome. Przeciwnie, w razie zastosowania dalszych środków drastycznych przez rząd, może łatwo wybuchnąć strajk generalny obejmujący cały kraj i wszystkie dziedziny pracy.

W kołach postępowych Francji wyraża się przekonanie, że celem polityki rządowej jest przedłużenie konfliktu w sprawie górników w przewidywaniu materialnego wyczerpania strajkujących. Przypomina się, że analogiczną metodą zastosowano podczas strajku w listopadzie w 1947 r. W kołach tych podkreśla się, że jedyne podjęcie bezpośrednich rozmów ze strajkującymi może przynieść rozwiązanie sytuacji w przemyśle górnictwie. (r)

wielu punktach Francji wybuchają strajki w innych dziedzinach przemysłu. Strajkują, częściowo metalowcy, robotnicy w kopalniach wapienia i cementu, a na wybrzeżu śródziemnomorskim przeprowadzili strajk ostrzegawczy kolejarze. Robotnicy portowi w Rouen, dokoła docierają statki zamorskie, w Dunkierce i innych portach odmówili wyładowania węgla pochodzącego z W. Brytanii i Półn. Ameryki, celem poparcia strajku górników.

Rozwój gospodarczy ziemi malborskiej

(Na marginesie wystawy rolniczej regionu żuławskiego)

Malbork, w październiku.

Z rocznika statystycznego dowiadujemy się, że powiat malborski na Żuławach ze swymi 16.500 mieszkańcami miasta i wsi oraz 22.600 ha powierzchni jest jednym z najmniejszych powiatów na Ziemiach Odzyskanych. Wojna jak wszędzie zostawiła i na tej bogatej ziemi swe niszczycielskie piętno. Miasto na skutek bezcelowej obrony zaciekle walczących w murach zamku krzyżackiego hitlerowców zniszczone zostało w 60%, a wieś malborska w 35%. Trzy lata temu większa część Żuław zalana była wodą, przed dwoma laty rozpościerał się tu jeszcze step wysokich trzciny i fioletowo kwitnących ostów, a w tym roku widzieliśmy już łąki bujnie rosnącej pszenicy i duże pola wspaniałych buraków cukrowych.

Sprawozdaniem z ciężkiej, lecz owocnej pracy osadnika była obrazująca 3-letni dorobek powiatu wystawa rolnicza, jaką zorganizowano w Malborku w dniach od 9—17 bm. Ciekawa i pouczająca ta wystawa była w tegorocznej jesieni najbardziej interesującą i najciekawszą imprezą na Wybrzeżu.

Najlepiej udają się na żywnych mułach żuławskich buraki cukrowe i pszenica. Osadnik Jan Wojciechowski z Szaleńca mógł się pochwalić na wystawie zbiorem 45 kwintali dorodnej pszenicy z 1 ha. Buraków cukrowych zbierają niektórzy chłopci przeszło 500 q z 1 ha. Przedstawione na wystawie wyniki z poletek doświadczalnych wykazują, że przy zastosowaniu odpowiedniego do klimatu i gleby żuławskiej ziarna siewnego oraz użyciu nowoczesnych sposobów uprawy roli można osiągnąć na Żuławach zbiór jeszcze większy, bo przeszło 700 q buraków cukrowych (wzgl. 60 q pszenicy z 1 ha). Toteż wielkie zainteresowanie budziło wśród zwiedzających chłopów wyprodukowane przez majątki państwowe na Żuławach specjalne żyto ludowe, jęczmień browarny i jasnny eksportowy, oraz niskopienna pszenica. Normalna wysokopienna pszenica z powodu nadzwyczajnej urodzajności gleby wyrasta zbyt wysoko na Żuławach i wiary kładą ją, co uniemożliwia koszenie jej maszyną.

Stosownie do osiągniętych wspaniałych wyników w uprawianiu i przeróbce buraków cukrowych na Żuławach wygląda imponujący i pomysłowo urządzony pawilon Zjedn. Przem. Cukrowniczych w Malborku. Nieomal każdy mało i średnio-rolny chłop na Żuławach jest członkiem Zw. Plantatorów Roślin Okopowych, który przez organizowanie konkursów i udzielenie pomocy plantatorom przełamał zakorzeniony przesąd, że tylko majątki i wielkie gospodarstwa mogą uprawiać buraki cukrowe. Trzy duże cukrownie na Żuławach — w Malborku, Starym Polu i Nowym Stawie zdolne są przerabiać 35.500 kwintali buraków na dobę. Sama cukrownia w Malborku zamierza w tegorocznej kampanii wyprodukować z 1.200.000 ton buraków 156.000 kwintali cukru.

Len i konopie są roślinami wymagającymi dużo wilgoci, której na skutek znacznych opadów i bliskości morza nie brak na Żuławach. Dlatego udaje się tu znakomicie len włóknisty i konopie szwedzkie. Surowce te są ze względu na duże zapotrzebowanie nici, szpagatu, powrozów, lin okrętowych, żagli i różnych tkanin bardzo poszukiwane i popłatne. Rodziny chłopskie dysponujące większą ilością rąk do pracy osiagają na Żuławach znaczne dochody z uprawy tych włóknistych i oleistych roślin. Około 2.300 plantatorów zawarło kontrakty uprawne z Państw. Rozszarnią Lnu i Konopi w Malborku na 998 ha lnu i konopi. L. K.

New York, we wrześniu.

Przybycia z Europy przy wjeździe do Nowego Yorku uderza olbrzymi ruch samochodowy. Na 143 miliony mieszkańców Stany Zjednoczone posiadają 42 miliony samochodów. W tych samochodach można by jednocześnie wieść całą Amerykę. Stąd też zapewne uarte się powiedzenie: Ameryka na kołach. Auto prowadzi każdy Amerykanin sam. Szoferów utrzymują tylko bardzo bogate firmy, albo milionerzy. Do rzadkości należy motocykl. Rower został już wyrzucony z obiegu.

W wielkich miastach możemy widzieć olbrzymie place wypełnione używanymi samochodami-grucholami, wystawionymi na sprzedaż. Można nabyć wóz od 30 dol. wwyż, zależnie od stopnia jego zniszczenia.

Wielki ten dorobek powstał w wyniku dochodów wojennych. Wtedy, kiedy Polacy tracili zdrowie i życiowy dorobek, Amerykanie zamieniali gorzej samochody na lepsze. Teraz znowu dążą do wojny w Europie, aby zwiększyć swoje dochody. To się w ich mowie nazywa demokracją. Niech giną

Polacy, Rosjanie i inni, ale niech się

rodzą zyski dolarowe dla Amerykan. Drugim zjawiskiem niezwykłym dla oka Europejczyka jest olbrzymia reklama amerykańska. Ogromne napisy świetlne, kolorowe, ruchome, neonowe błyszczą, migają nad przechodniemi, obok, pod nogami, to znowu wysoko w powietrzu. W dzień i w nocy lśnią światła. Gdzie tylko wzrok padnie tam widać świetlne napisy, ruchome figury. Wydaje się, iż cała Ameryka jest jednym wielkim kiermaszem, że kraj ten tylko handlem stoi, że reklama urabia charaktery i dusze. Handel wszystkim i wszędzie. Tak samo handel obowiązuje w polityce. Wojny wywołuje się dla polepszenia handlu. Według Amerykanina wszystko można kupić za dolara. Dolar jest wszystkim i nic nie ma ponad dolarem. On jest celem ostatecznym. Almighty dollar! Dolar jest bogiem Ameryki. Wszchemogący dolar. Handel, handel! handel wszystkim i wszędzie.

„Kup te okulary a będziesz miał wygląd człowieka mądrego” — głosi reklama.

„Z tej książki modlitwy są Bogu mi-
te” — głosi napis obok.

Pewna restauracja w Buffalo jest utrzymana w stylu zakopiańskim i jest oświetlona lampami naftowymi, sprządzonymi z Polski, aby mogła ścigać Polaków.

Siedząc w tej właśnie restauracji słyszałem urywki ciekawej rozmowy dwóch naszych rodaków.

W innej restauracji przeczytałem na ścianie taki napis:

„Oh Lord, help me keep my damn nose out of other peoples business. A men” (Och Panie, pomóż mi trzymać mój nos zdala od spraw innych ludzi. Amen).

Jest to dewiza bezsprzecznie pożyteczna i nie zaszkodziłoby wywiesić ją na ścianach Stałe Departamentu.

Do spornych, ale poufnych dociekań, należy rozstrząsane tu pytanie czy Roosevelt zmarł naturalną śmiercią, czy też został usunięty tak jak inni, niektórzy jego poprzednicy.

Opowiada się tu i inne ciekawostki świadczące o niezdrowej atmosferze. Oto znany z wybrków generał Wieniawa-Długoszewski zakończył żywot kawalerski skokiem z okna hotelu w Nowym Yorku na bruk. Po zbadaniu okazało się, że nie upadek był powodem śmierci lecz strzał w głowę.

Spokojny pułk. Bigo, zamierzając powrócić do Polski, bez powodu utopił się w rzecze.

Były prezydent Litwy Smetona spalił się w małym domu, w Cleveland.

Ciekawe rzeczy dzieją się w tej Ameryce.

T. L.

Zagadnienia

Skuteczna obrona pokoju

Żyjemy pod znakiem pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej. W całym kraju odbywają się uroczystości, urządzane są akademie, wygłaszane odczyty na najprzeróżniejsze tematy z dziedziny wzajemnych stosunków polsko-radzieckich. Wszystkie organizacje, zwłaszcza społeczne, kulturalno-oświatowe i zawodowe urządzają specjalne posiedzenia, poświęcone sprawie pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej. Teatry wystawiają sztuki radzieckie, w kinach wyświetla się najciekawsze obrazy produkcji radzieckiej, urządzane są wystawy malarzy i rzeźbiarzy radzieckich oraz koncerty kompozytorów bratnich narodów słowiańskich, na stadionach witamy sportowców radzieckich. Słowem — nie ma takiej dziedziny, która nie byłaby włączona do tegorocznej akcji pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej.

Porównując tegoroczny miesiąc pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej z takim miesiącem ubiegłorocznym, już na pierwszy rzut oka stwierdzić można przede wszystkim znacznie wyższy poziom całej tej akcji. Wszystko od-

bywa się o wiele sprawniej. Imprezy są dobrze przemyslane. Organizatorzy nie zawodzą. Wykładowcy zjawiają się na sali — z nielicznymi wyjątkami — starannie przygotowani. Część artystyczna na akademiach znacznie odbiega od znanych schematów.

Akcja pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej to zresztą nie akcja wyłącznie jednego miesiąca. To tylko miesiąc szczególnego nasilenia tej akcji. Akcja ta potrzebna jest dziś tym bardziej, im silniej wywierany jest nacisk na państwa usposobione pokojowo i prędko w pracy pokojowej. W szeregu gorliwych obrońców pokoju pierwsze miejsce zajmuje Związek Radziecki. Im zwartyszy będzie obóz pokoju, im większe zrozumienie faktu, że jednolity front narodów, młujących pokój nie jest do podważenia, tym bardziej wzrosną szanse zachowania pokoju.

Niestety, jeszcze nie każdy Polak pojął tę oczywistą prawdę. Dlatego akcja na odcinku pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej prowadzona musi być nadal intensywnie.

CZYTELNICY pisa...

Chłopi chcą zwiedzić WZO

Wdzięczny jestem redakcji IKP za poruszenie w swym piśmie sprawy, że i chłopom należy zobaczyć wystawę, gdyż przecież już dziś nie są „niepotrzebny” w mieście i nie „śmierdzą gnojem”.

Niewątpliwie: „wieś polska — na Wystawę ZO” to piękne hasło i marzeniem każdego światłego chłopca jest zobaczyć Wystawę Ziemi Odzyskanych, pod budowę której i on swą cegiełką dorzucił.

Ale co się robi, by chłopu umożliwić wyjazd na WZO! W naszej gminie Koneck np. — nic... Śpi przede wszystkim Z. S. Ch., nie wszczuwając nawet propagandy na temat Ziemi Odzyskanych i WZO. A przecież Koneck ma stać się w niedalekiej przyszłości wzorową wsią.

Niewzroże jest w niej przy tym i co innego, a mianowicie brak akcji kulturalno-oświatowej w gromadach. Z powodu braku odpowiednich ludzi, Koneck nie może się zdobyć na żaden odczyt, czy inną imprezę, której wielu ludzi, a przede wszystkim młodsza generacja tak bardzo pragnie. Więc ja swoją ciężką ręką chwytam za pióro, by przypomnieć, że my starsi też pragniemy wiedzy, którą nieś ma nam Z. S. Ch., który niejednokrotnie trzeba budzić z letargu, jak również tych, którzy mają za zadanie umożliwić nam zwiedzenie WZO. A ci, którzy mieli to szczęście zobaczyć WZO, niech nam przynajmniej o niej opowiedzą!

Stały czytelnik I. K. P.

NAUKA i technika

GRUŻLICA I RÓŻE

Podczas badań nad zarazkami gruźlicy uczeni francuscy zauważyli, iż stare hodowle bakterii posiadają silną i przyjemną woń, zblizoną do zapachu róży. W wyniku szeregu doświadczeń, udało się im wydzielić substancję, która jest źródłem tej woni. Okazała się ona alkoholem fenolo-etylowym używanym jako ekstrakt aromatyczny róż. Czy odkrycie to może wywołać przewart w produkcji perfum — pokaże przy szłość.

NOWA TURBINA SAMOCHODOWA

Pewien konstruktor czeski zbudował turbinę spalinową nowego typu, która podobno odznacza się niezwykłą wydajnością. Turbina waży tylko 45 kg i osiąga 20.000 obrotów na minutę, zaś do napędu jej może być używana zarówno benzyna jak zwykła nafta, ropa naftowa, gaz świetlny, gaz karbidowy itp. Nadaje się ona do napędu samochodów, zwłaszcza takich, ekonomicznych wozów popularnych. Gazy spalinowe turbiny mogą po opuszczeniu silnika ogrzewać większe samochody.

Kalendarzyk

Sobota, 23 października 1948 r.
Katolicki: Ignacego, Romana, Seweryna.

Wielkopolska

ODDZIAŁY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

POZNAN: ul. Działyńskich 8. tel. 41-57.

GNIEZNO: ul. Sienkiewicza 28.

REPERTUAR TEATROW

POZNAN — 23 bm.: Wielki: Sprzedana naręczona, Polski: Sen nocy letniej. Nowy: Chorzy z urojenia. Komedie: Jedzia-wdowa. Aktera i Lalki: Świąteczny za koninam. Kameralny T. P. Z.: Panna-matka.

REPERTUAR KIN

POZNAN — Apollo: Cztery serca. Bałtyk: Cztery serca. Muza: Bitwa o szyny. Rialto: Goal. Warta: Wisna.

GNIEZNO — Apollo: Okoliczności lagodzące. Polonia: Admirai Nachimow.

DYŻURY APTEK

Do 23 bm. włączając: Apt. przy ul. Marsz. Pocha 72, Apt. im. Staszica, Dąbrowskiego 76, Apt. na Dąbcu, Dębicka 6, Apt. przy ul. św. Marcina 14, Apt. pod Lwem, St. Rynek 7b i Apt. na Śródcie, Rynek Śródecki 1.

Stale dyżurują: Apt. w Staro-łące i Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 56.

Dyżur szpitala 23 bm.: Szpital Ortopedyczny.

GNIEZNO — do 23 bm. włączając dyżurują Apt. Miejska, ul. Dęborówki 1.

Dyżurny lekarz 23 bm. — od godz. 14: dr Ginelli, Park Kosciuszki 5.

Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Poznaniu

POZNAN (S). W czwartek po po udnit nastąpiła na UP uroczysta inauguracja nowego roku akademickiego 1948-49. Wielka aula UP zapelnila sie do ostatniego miejsca miodzieza studiujaaca.

Nielegalny posiadacz broni pod kluczem

POZNAN (S). Przed Wojskowym Sadem Rej. na sesji wyjazdowej w Gubinie — toczyła sie sprawa Bronisława Dębickiego zam. w Komorowie, pow. gubińskiego, który posiadal i przechowywal bez zezwolenia broń palna.

Sąd wymierzył Dębickiemu karę 8 lat więzienia

— Dnia 24 bm. nastąpi oficjalnie otwarcie szkoły RTPD przy ul. Szamarzewskiego. Szkołę wybudowano po zakończeniu działań wojennych i do użytku oddana została z początkiem roku szkolnego.

(-) Drukarnia Uniwersytecka zamknięta została do czterech największych tego rodzaju drukarni w Polsce

KRZYŻ (wn) Na posiedzeniu MRN uchwalono kredyty inwestycyjne miejskie na rok 1949 w wysokości 1 mil. 590,000 zł.

Na podium zajęli miejsca dotychczasowy rektor UP prof. dr Błachowski, nowy rektor prof. dr Ajdukiewicz, dziekan wszystkich Wydziałów i cały Senat UP.

Po przemówieniu rektora nastąpiła

Komu przypadła wygrana miliona zł w Gnieźnie?

GNIEZNO (b). W związku z wygraną miliona zł która padła w obecnym ciągnięciu II klasy loterii państwowej na Gniezno, przyszedł trzeba, że fortuna zrobiła wybór właściwy.

Z Obornik

— Wydz. Pedagog. Pow. ZNP odbył naradę działaczy oświatowych, poświęconą zagadnieniom upowszechnienia czytelnictwa na terenie powiatu.

— W związku z trzydziestą rocznicą Powstania Wlkp. przy ul. Łukowskiej nr 10 wmurowano tablicę pamiątkową.

Okręg. Dyr. P. Z. Ch. Koni i Zrzeszenie Hodowców Koni

urządza w niedzielę 24 października 1948 r. na torze wyścigów konnych Woli — była Ławica

ZAWODY I WYSCIGI KONNE

Dojazd pociągiem o godzinie 11.50, tramwajami 2, 3 i trolejbusami, samochodami z Rynku Jeżyckiego. 09013

Początek o godzinie 13-tej

Obowiązek rejestracji

POZNAN (a). Izba Rzemieślnicza w Poznaniu wyjaśnia, że wszystkie drukarnie, które w czerwcu br. otrzymały wspólne zawiadomienie Izby Rzemieślniczej i Izby Przemysłowo-Handlowej, że zakłady ich zostały zaliczone do rzemiosła, mają obowiązek zarejestrowania się w Izbie Rzemieślniczej.

Obowiązek ten dotyczy również drukarni, które dotąd nie były rejestrowane ani w Izbie Rzemieślniczej, ani w Izbie Przemysłowo-Handlowej i są prowadzone sposobem rzemieślniczym.

Rejestracji należy dokonać w placówkach rejestracyjnych, podanych na obwieszczeniach rejestracyjnych Izby Rzemieślniczej.

W związku z powyższym, termin rejestracji dla warsztatów drukarskich przedłużony został do 31 bm.

Z Krotoszyna

— Pow. Rada Spół. do walki z analfabetyzmem na ostatnim zebraniu zatwierdziła plan kursów dla analfabek, które dzięki pomocy finansowej samorządów prowadzone będą przy niektórych szkołach podstawowych w powiecie.

— Egzamin czeladniczy w zawodzie fryzjerskim złożyli pp. Berliński i Dobrzycki i Hejczyński z Rozdrażewa.

— Pp. A. Kolanowski i Jg. Drygas obchodzili 30-lecie nieprzerwanej pracy w tut. gazowni miejskiej.

— 29 bm. o godz. 18 w sali Hotelu pod Białym Orłem odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie członków Powsz. Spółdzielni Spożywców.

Z WIELKOPOLSKI POKRÓTCZE

ANTONINEK (-s) W fabryce przyczepek samochodowych zmontowano pierwszy ciągnik ogrodowy. Po próbach, przystąpi się do masowej produkcji tych ciągników.

DRAWSKO n-Not (wn) Cz. Lali skradziono rower w Krzyżu przy moście dworcowym.

KRZYŻ (wn). Poszczególne organizacje z okazji „miesiąca pogiębienia przyjaźni polsko-radzieckiej“ przygotowują szereg imprez i zabaw. Na czele ruchliwego koła TPPR stoi dyr. Wł. Król.

NIEŚLUŻ, pow. Konin (s) Delegatura Kom. Specjalnej aresztowała rzemieślnika B. Babiaka za pobieranie wyższych cen.

PAPROCIN (tk). U rolnika J. Pawlaka wybuchł pożar, który strawił stodołę, oborę i dom mieszkalny.

Z sali sądowej

KONFIDENT GESTAPO skazany na 6 lat więzienia

POZNAN (S). Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu toczyła się sprawa rodziny Jankowskich, zam. w okresie okupacji w Poznaniu przy ul. Piekary 12 a, a obecnie w Jaworze przy ul. Parkowej 4.

Jankowski po pierwszej wojnie światowej osiadł w Poznaniu i poświęcił się służbie zawodowej w wojsku. W 1938 r. będąc kapitanem przeniesiony został w stan spoczynku, jednak nie na długo, gdyż w maju 1939 r. powołano go ponownie do wojska.

W czasie Rzeszy. Tymczasem żona i córka jego już w listopadzie 39 r. zgłosiły swą przynależność do narodowości niemieckiej, a nawet zgłosiły również i Jankowskiego rzecz jana za uprzednią aprobatą.

czyli mu wykaz V. D. grupy III uznał on przydział za krzywdzący i wniosł prawie dziesięciostromcowa odwołanie, domagając się grupy II. Jankowski, nie tylko nie został V. D., ale i konfidentem SS — Sicherheitsdienstu i udzielał informacji o nastrojach panujących wśród ludności polskiej, otrzymując pseudo „J-72“. Fakt ten potwierdza pismo kier. placówki poznańskiej SS — Sturmbannführera Höppnera, zachowane w aktach. Stwierdza ono, że Jankowski był konfidentem.

Po zakończeniu wojny przeniósł się z rodziną do Jaworza, gdzie objął stanowisko kier. Wydz. Inform. i Propagandy. Został jednak zde-maskowany. W piwnicy jego mieszkania w Poznaniu przy ul. Piekary 12 a znaleziono trzy odpisy sprawozdań podpisane „J-7“, pochodzące z obozu w Pruszkowie, gdzie przebywał z polecenia SD i Gauleitera. W sprawozdaniach tych Jankowski opisywał nastroje panujące wśród żołnierzy niemieckich oraz wśród Polaków w związku z Powstaniem Warszawskim, wspomina o przygotowywaniu powstania w Poznańskim, wyjaśnia powody ucieczki Polaków z transportów do Rzeszy itd.

Sąd ogłosił wyrok, na mocy którego Jankowski skazany został na łączną karę 6 lat więzienia z utratą praw publicznych na 5 lat, oraz konfiskatę całego mienia. Żona jego Klara Jankowska skazana została na 6 mies. więzienia, a ich córka Urszula na 3 tygodnie aresztu. Urszule Jankowska Sad potraktował bardzo łagodnie, gdyż było ona jeszcze wtedy młodą dziewczynką i znajdowała się pod wpływem matki z pochodzenia Niemki.

Udowadniamy polskość Ziemi Lubuskiej

POZNAN (a). PZZ przystąpił do gromadzenia i zbierania dowodów historycznych polskości Ziemi Lubuskiej. Akcję tę należy prowadzić po porozumieniu się z Referatem Kult. i Szuki i Starostwem Pow., oraz czynnikami, mogącymi w tej akcji być pomocnymi.

Zgon sprawcy masowego zatrucia

KROTOSZYN (g) Spośród 14 ofiar masowego zatrucia zepsutym mięsem w Dąbrowie, powiatu krotoszyńskiego — o czym donosiliśmy w nr 282 naszego pisma — 13 osób opuściło już szpital, gdy tymczasem 71-letni gospodarz Ign. Szczotka, mimowolny sprawca masowego zatrucia, wśród strasznych męczarni, zmarł 18 bm.

Dowody polskości Ziemi Lubuskiej mogą być bardzo różnorodne; jak dokumenty, książki, medale, nagrobki, obrazy, plany miast, różne drobne przedmioty, rysunki itp.

Przy gromadzeniu tych dowodów należy przede wszystkim sporządzić fotografie, spisać odpowiednie protokoły, oznaczyć dokładnie miejsce pobytu czy znalezienia.

Polski Związek Zachodni zwraca się z gorącym apelem do całego społeczeństwa, aby zbierało dowody historyczne polskości Ziemi Lubuskiej i oddawało je w kościołach i obwodach w miastach i gminach Ziemi Lubuskiej.

Nad rzeką Gdą powstaje fabryka tektury

POZNAN (S). W Tarnówce pow. złotowskiego na Ziemi Lubuskiej, ok. 30 km od Pity, znajduje się w dolinie leśnej, tuż nad rzeką Gdą, jak gdyby ukryta, fabryka tektury brązowej, która w okresie działań wojennych uległa dość poważnemu zniszczeniu. Do odbudowy tej placówki zabrano się właściwie już w sierpniu 1945 r., lecz brak odpowiedniego materiału i sił fachowych, a przede wszystkim potrzebnych kredytów, uniemożliwiły jej uruchomienie.

Fabrykę przesładował ponadto jakiś specjalny pech, bowiem w czasie odbudowy wskutek krótkiego spiekania przewodów elektrycznych zniszczona została tablica rozdzielcza i powstał pożar. Później znów poważne szkody wyrządziły pioruny itd. Dzięki jednak sprężystej organizacji dyr. nac. Poznańskich Zakładów Papierniczych, p. Sobaszka, oraz olbrzymim wysiłkom pracowników, roboty przy odbudowie fabryki dobiegają końca. Fabryka produkuje tekturę brązową, której ogromny brak odczuwa się zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznym.

Fabryka zatrudni 200 pracowników i początkowa produkcja wyniesie około 15 ton tektury na dobę. Z uwagi na położenie fabryki nad rzeką Gdą, korzysta ona częściowo z napędu wodnego. Będzie to jedna z najpiękniejszych tego rodzaju fabryk w Polsce. Nowoczesne wyposażenie placówki, a przede wszystkim posiadanie najnowocześniejszych maszyn kartonowej, daje pełną gwarancję, że fabryka wypięknie się ze swego zadania. Należy jeszcze wspomnieć, że dy-

rekcja, w dalszości o pracowników, projektuje w najbliższym czasie budowę domów mieszkalnych przy fabryce. Już obecnie robotnicy posiadają dobre warunki bytowania, gdyż umóhwiono im hodowlę własnego inwentarza oraz uprawę ziemi.

Wrocław w trzech wierszach

— Miejsce ustępującego prezesa Izby Rzemieślniczej we Wrocławiu Lazara zajął starszy cechu kominiarzy wrocławskich p. Tarnawski.

— Wystawę Ziemi Odzyskanych odwiedziła delegacja rządu bugarskiego i bugarskiego społeczeństwa. Następnie goście odjechali na zwiedzenie Walbrzycha Jeleniej Góry i Szklarskiej Poręby.

— We wrocławskim PDT przychwycono kilku młodocianych złodziei, którzy dokonywali systematycznych drobnych kradzieży. Uczennica szkoły powszechnej 15-letnia Kr. Wiśniewska skradła towarów na sumę 32.870 zł.

Krzyk... tuczonych gęsi

Reportaż „IKP” z tuczarni gęsi przy PPM nr 5 w Nakle

Nakło, w październiku. — Tyle fatygi, tyle zachodu i starań po to, żeby gęsi jak najlepiej przysposobić do... rzezi... — myślę, chodząc po tuczarni. Co tu jednak filozofować! Z chudych gęsi nie będzie bekoniów, a bez bekoniów będziemy mieli mniej dewiz. A więc przestając uragać ludzkiej perfidii, przestaję się litować nad gęsi i słucham pilnie oprowadzającej nas p. Zofii Zdrójkowskiej, kierowniczkę tuczarni przy Państw. Przetwórnicy Mięsnej nr 5 w Nakle n. Notecią.

Nie mogłam sobie wyobrazić jak wygląda tuczenie tysięcy i dziesiątek tysięcy gęsi, przypuszczam bowiem, że dzieje się to domowym sposobem, przez gwałtowne wciskanie klusek w gęsią krtani. Spółób ten jest jednak przestarzały, nawet jeśli idzie o małe ilości tuczonych drobiu, który w pierwszym okresie tuczania kluskami gwałtownie chudnie, a później jedynie doбира niewiele ponad straconą wagę.

Przed wejściem do „gęsięgo raj” trzeba koniecznie wytrzeć nogi w nasyczonej lizolem matę, żeby nie przynieść zarazków. Z tych samych względów wszystkie drogi i ganki między kojcami są „upudrowane” chlorkiem wapna. Przeszkodziłoby gęsiom w wylocie i rajcowaniu, to też cofają wyciągnięte po przez lukę sztachet szyje i zaczynają niebawem krzyk!

Dowiedzieliśmy się, że tuczenie gęsi rozpocznie się 1 września. Gęsi dostarcza specjalnie zorganizowana sieć zakupu. Siatygowane i portubowane po podróży umieszczają się „w szpitalu”, inne w osobnych kojcach, gdzie przechodzą 5-dniową kwarantannę. Tutaj „cieszą się” specjalną opieką lekarza weterynaryjnego, dr. Kosmali, która ich zresztą nie opuszcza do ostatniej chwili... Celem nierozszerzenia ewtl. zara-

zy, wyczyszczenia przewodu pokarmowego i nabrania apetytu poddaje się je specjalnej diecie w postaci marchwi i niebieskiej wody metylowej tak iż gęsi, przebywające na kwarantannie, poznaje się po niebieskich dziobach. Tu się rozstrzyga czy gęś zostaje wpuszczona do pasiarń, gdzie zostaje przygotowana do nabierania tłuszczu. Zaopatruje się ją w treściwą paszę, tj. w mieszaninę zbożową, składającą się z owsa, jęczmienia, kukurydzy, lub grochu. Obsługa drobiu trwa przez 24 godziny to też gęsi, mające pokarm pod... dziobem, jedzą bezustannie z napełnio-

chcą go opuścić. Po wyjściu „z kąpielii” wycierają się i suszą w „materace” słomiane. Potem gęsi przechodzą małą głódówkę, by przejść na rzeź.

W tym celu wpędza się je do specjalnej zagrody. Drzwi do rzeźni są zamknięte, gęsi bowiem, instyktownie czując niebezpieczeństwo, są przestraszone. Ubój odbywa się przy zachowaniu wszelkich wymogów humanitarnych. Gęsi rozkrzyżowane na hakach ogłusza się „pałą po łbie” poczem podcięciem nad językiem przecina się im żyły, przed co następuje kompletny upust krwi. Po „ochłonięciu” gęsi idą do skubalni i do patroszarni. Widzimy przy ich czyszczeniu, że niema w wnętrznościach zupełnie wody, a sam tłuszcz. Po wypatroszeniu układa się gęsi startarowo do ogledzin lekarskich. Każdy ka-

Uwaga!

Wszyscy nowi abonenci, którzy zaprenumerują nasze pismo od 1 listopada, na życzenie (po nadesłaniu kwitu abonamentowego) otrzymają początkowe odcinki sensacyjnej powieści „Agent B-65” — bezpłatnie.

nych korytek, nie przerywając jedzenia nawet w nocy, gdyż ich pomieszczenia są zaopatrzone w światło elektryczne. Nawozu gęsi nie wyrzuca, dodaje się jedynie nową ściółkę, by potem zamienić go w majątkach państwowych na słomę.

Czas tuczu trwa mniej więcej 6 tygodni. Gęsi dobierają tu na wadze przeciętnie do 40 proc. i dochodzą do przeciętnej wagi 5,5 kg. Kiedy nabiorą odpowiedniej wagi, nastają dla nich przed ubojem najmiłsze chwile. Można by rzec, że zbliża się gęsi tych... łabędzi śpiew. Zostają wykłapane w basenie, gdzie im tak dobrze, że nie

dłub i położone nad nim wnętrzności zaopatrzone są w szpilki z numerem. Następuje ostatni akt — kosmetyka pośmiertna, tj. czyszczenie i polerowanie. Następnie gęsi idą do chłodni gdzie panuje temperatura minus 1 stopni. Tutaj opiera się je o specjalne oparcie, żeby się nie „powyciągały” i następuje ostateczne preparowanie ich do ostatecznego zapakowania i transportu.

Bekony przeznaczone na eksport muszą oczywiście odpowiadać najwyższemu wymogom, gdyż nasi zagraniczni odbiorcy są bardzo wybredni. O wysyłce za granicę decyduje kolor ciała (musi być bardzo jasny) ilość mięsa i tłuszczu, oraz sposób skubania (brak okaleczeń skóry). Tuczarnia przy PPM nr 5 powstała dzięki staraniom dyr. Andrzejewskiego, oraz wysiłkom jego współpracowników. Całkowite jej uruchomienie nie było bowiem przewidziane w planie na rok bieżący. Mimo, iż rozpoczęło dość późno skup gęsi, plan tuczania i uboju zostanie nawet... Sezon na gęsi kończy się bowiem zasadniczo 1 grudnia. (dr).

DROBIAZGI FILMOWE

Ekipa filmowców czeskich nakręca krótkometrażówkę z przebiegu polowu ryb na jeziorze Mamry.

Reżyserem i scenarzystą „Młodej gwardii” jest Sergiusz Gerasimow. Film nakręcono w studio Kroniki filmowej w Krasnodonie obecnie opracowuje się 1500 kopii tego filmu, który zostanie na 30-lecie Wszechzwiązkowego Lenińskiego Komunistycznego Związku Młodzieży wyświetlany na terenie całego kraju.

Amerikanie pokusili się o przeniesienie na film „Rewizora” Gogola.

Reż. Al. Blasette kończy w Rzymie zdjęcia plenerowe do nowego filmu katolickiego „Fabiola”, w którym wzięło udział około 10.000 statystów.

Spokojnie na Łabie — oto tytuł najnowszej filmu reż. G. Aleksandrowa. Akcja rozgrywa się w sowieckiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej. Lubow Oriowa kreuje główną rolę kobiecą.

Na specjalne wyróżnienie zasłużyła sobie praca absolwentki moskiewskiego Instytutu kinematograficznego M. Dobryni, która opracowała zyciorys pisarza czeskiego Juliusza Fuclka, straconego przez Niemców w czasie okupacji.

Jedno z najbardziej okazałych kin w Pradze zostało niedawno przemianowane na kino „Warszawa”.

Dr De la Grandiere w porozumieniu ze sterami katolickimi w Marokko zamierza nakręcić przy ich pomocy finansowej „Boską tragedię” w wersji francuskiej, hiszpańskiej i angielskiej. Wszystkie zdjęcia plenerowe ze względu na dobre warunki nakręcono by na ziemi afrykańskiej.

Pierwsze zręby pod kanał Odra - Dunaj

WROCLAW (ZAP). S. Tym dekretem rządu zostało ustanowione Biuro studiów do spraw kanału Dunaj - Odra. Kierownikiem biura został mianowany prof. inż. Zbigniew Dziewoński. Biuro zostanie zorganizowane we Wrocławiu i tu pozostanie czas jakiś, a w przyszłości przeniesie się na trasę projektowanego kanału.

Biuro studiów podlegać będzie Polsko-Czechosłowackiemu Komitetowi Studiów do spraw drogi wodnej Odra - Dunaj, w którym przewodniczącym sekcji polskiej jest dyrektor Departamentu Dróg Wodnych Ministerstwa Komunikacji, inżynier Kornacki.

W wyniku pomyslnych rokowań z Czechosłowacją budowa kanału Odra - Dunaj wchodzi już na realne tory. W przyszłym roku zostanie wykonany projekt generalny. Po uchwaleniu przez Sejm Rzeczypospolitej projektu i kredytów na budowę kanału rozpocznie się

budowa sektora polskiego. Dokonano już całkowitych zdjęć lotniczych trasy kanału i obecnie Biuro Studiów zajęte jest ich zestawianiem.

Równoległe idą przygotowania czeskosłowackie do budowy kanału na terenie Czechosłowacji. Przygotowania obu sekcji polskiej i czeskosłowackiej uzgadnia wspomniany wyżej komitet.

Francja sprzeciwia się dalej?

PARYŻ (obsł. wł.). Rzecznik rządu francuskiego oświadczył, że Francja nie zgadza się z wstrzymaniem demontażu pewnych fabryk niemieckich. Fabryki, które produkują sprzęt wojenny muszą, zdaniem rządu francuskiego, ulec natychmiastowej rozbiórce.

WEŁNĘ OWCZĄ

kupuje — wymienia po najwyższych cenach „RUNO”

Reprezent. fabryk kraj. Bydgoszcz, Stary Rynek 14 Telefon 17-94 — 23-95

Wyciąć!

Drzewka owocowe dobrych odmian dostosowane do gleby i klimatu, mrozoodporne poleca Spółdzielnia Ogrodnicza Bydgoszcz, telef. 12-82 OGRÓD AL. 1 MAJA 45

NAJLEPSZE FILMY RADZIECKIE

7.X — 8.XI br. (szczegóły w afiszach) KINA: „POMORZANIN” — „ORZEŁ” — „WOLNOŚĆ” —

POMOCE NAUKOWE SZKŁO LABORATOR. URZĄDZENIA SANITARNE INSTRUM. LEKARSKIE I DENT.

dostarcza: 08916 Sklep Art. Laborat.-Sanitarnych TORUŃ, Nowomiejski Rynek 25

Łamigłówka reklamowa!

W każdym ogłoszeniu znajdują się ukryte cyfry. Należy wyciąć ogłoszenia i ułożyć w trzech kolumnach w ten sposób, aby suma cyfr każdej kolumny wynosiła 70. Za trafne rozwiązanie przeznacza się 10 nagród. — Rozwiązania należy składać w PAP, Al. 1 Maja 27.

MARIA HIRSZ-LANGEROWA Wykwintna GALANTERIA - damska - męska AL. 1 MAJOJA 33 - TEL. 24-50 BŁAWATY		
SKŁAD ŻELAZA Narzędzi rzemieślniczych, Sprzętów kuchennych K. STARK, Aleje 1 Maja 47	WIECZNE PIÓRA RZANNY — 6 KOLEKTURA Al. 1 Maja 25. tel. 32-64	STENOGRAFII najnowocześniejszym, najłatwiejszym systemem Duploca udziela korespondencyjnie autor interpretacji polskiej. Wyuczam w ciągu miesiąca pod gwarancją. Cena reklamowa. Inspektor Treпка, Bydgoszcz, Orawska 1.
ARTYKUŁY DEKORACYJNE Dywany — Firany „DEKORA” Aleje 1 Maja 22	WEŁNY — JEDWABIE N. Stachowiak i J. Kosmowski ul. Śmiałydeckich 49	BŁAWATY - GALANTERIA W. Ramisz i J. Treichel ul. Teofila Magdzińskiego 10
ARTYKUŁY Sportowe Harcerskie-Turystyczne „KA-DE-HA” Al. 1 Maja 26	„Stara Drogeria” Bydgoszcz, 12 Stary Rynek 23 Kosmetyka — Art. gosp. domowego	Pracownia futer L. Jagodzińska 5 Dworkowa 14 NAJNOWSZE MODELE
JEDWABIE — WEŁNY Bielizna damska i męska W. WOJCIECHOWSKI, Jezuińska	WEŁNY damskie i męskie B. Gwiazdowski Pl. Daszyńskiego 6	Wykwintne krawiecwo Damskie i męskie L. KUCZYŃSKI, Al. 1 Maja 10 dawn. w Poznaniu
BIELIZNA DAMSKA MĘSKA POŚCIELOWA DZIECIĘCA Koldry watowe i puchowe Bławaty, Wyprawy J. PILACZYŃSKI i Ska ALEJE 1 MAJA 16	PRACOWNIA FUTER JAN DOMAŃSKI ul. 28 Sniadeckich 9	PALTA jesienne Ubiory damskie i męskie E. GWIAZDZIŃSKI i S-ka, Długa 60
KSIAŻKI dla bibliotek Mat. piśmienne „AD ASTRA” Bydgoszcz, 1 Maja 25	WEŁNY JEDWABIE F. Ziętak i S-ka AL. 1 MAJA 21	OKUCIA meblowe i budowlane Zawiasy taśmowe ŁOŻKA żelazne i porcelanowe A. Bleja, Długa 50 - Tel. 1815

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY

Bydgoszcz, Al. 1 Maja 22. PROTEZY nóg i rąk. APARATY GORSETY, PODKŁADKI ortoped. PASY przepukilnowe i lecznicze.

MOTOCYKLE SAMOCHODY ROWERY

„SHL - 125” Części zamienne „MOTOZBYT” BYDGOSZCZ, Bwercowa 49

PRACOWNIA Rymarsko-Galanteryjna ZCZECIN, Al. Piastów 5 potrzebuje ozeiadnika RYMARSKO GALANTERYJNEGO

SKUPIJĘ wełnę owczą w każdej ilości, płacę wysokie ceny. — „MERYNOS KRAJOWY”, Łódź Rzgowska 4. (08911)

MATRYMONIALNE

Szczęśliwie kojarzy małżeństwa znana koncesjonowana Poznańska Agencja Matrymonialna. Wysyłamy informacyjny „Biuletyn Matrymonialny”, załączyc 3 znaczki: „PAM”, Poznań, Skrytka 226. (08653)

Rozwiedziony, lat 40, przystojny, z gotówką, poślubi panią miłą powierzchowności (także korpulejną) do lat 40, posiadającą przedsiębiorstwo handlowe lub zawód. Bezdzietne złączę poważne oferty IKP Łódź, „Handlowiec”. (08976)

Handlowiec zameżny poślubi samotną panią Warszawa Poście-restanie „Współpraca”. (08965)

Elegancki, niebrzydki, lat 45, cenzus — posada, poślubi naprawdę kulturalną, miłą, z mieszkaniem. Szczere nienanimowe oferty: IKP Łódź, Piotrkowska 66. Leg. „675”. 08969

Szatynka, lat 24, kochająca dom, z posagiem, poślubi szlachetnego zdrowego fizycznie i moralnie. Oferty IKP Toruń pod „Szatynka”. 5121

„ORIENTINE” 08658
znany od 1910 roku, niezawodny i dyskretny w użyciu
Odsiwiacz
F-my „Parfumerie d'Orient” I. Ostrowska i Ska
Łódź, 11 Listopada 14
Żądać w drogeriach i perfumeriach.

CENTRALA MASZYN
i przyborów biurowych
wł. Cz. Filipiak
Naprawa: Maszyn do pisania — liczenia i kas rejestrujących. 08707
Przeróbka: Maszyn do pisania na układ polski.
KUPNO SPRZEDAŻ
POZNAŃ, św. Marcina 32

NAJNIŻSZE CENY — NAJWYŻSZA JAKOŚĆ!
INSEKTY — teple proszek „DDT. PODKOWA”
SZCZURY — „trutka „MORTIRAT”
MYSZY — „pszenica zatruta „MYSZOTRUT”
KARALUCZY — „proszek luboński „PODKOWA”
WSZAWICE — teple biały ocet sabad.
„PEDIKUS” — „PLUSKWI — teple specj.
płyn „COLOCYNTHIDIS”
DO DEZYNFEKCYI ŚWIECE
gazowo-dezynf. „PODKOWA”
Żądać w drogeriach 0871

Poważne przedsiębiorstwo państwowe
poszukuje
buchaltera-bilansisty
na stanowisko głównego księgowego
i buchaltera - kalkulatora
z dokładną znajomością nowoczesnej księgowości
przebitkowej, opartej na jednolitym planie kont.
Reflektanci z długoletnią praktyką zechcą złożyć podania
z dokładnym życiorysem i odpisem świadectw pod „Fachowiec.”
08995 do IKP - Bydgoszcz

Państwowa Komunikacja Samochodowa
Stacja:
Inowrocław, ul. Kasztelańska 23
Tel. 17-85
Wynajmuje samochody ciężarowe
z przyczepami lub bez 0-011

D R U K I
wykonuje
DRUKARNIA POLSKA
Spółdzielnia Wydawnicza „ZRYW”
BYDGOSZCZ, Marsz. Focha 18
WSZELKIEGO RODZAJU

RADIO
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI
Niedziela, dnia 24 października 1948 roku.
7.00 Sygnał czasu, pobudka. chowisko „Anna” — wg noweli
7.05 Wiadomości gospodarcze Piotra Cwirki. 16.00 Koncert roz-
dła wsi. 7.20 Muzyka. 8.00 Dzień rywakowy. 16.45 Nowe książki —
nik poranny. 8.20 Program dnia. felieton H. E. Michalskiego. 17.00
8.30 Muzyka poranna. P 55 Wia. Podwieczorek przy mikrofonie.
domości SKRK. 9.00 Nabożeństwo. 18.00 Fragment z książki Lwa
strowo z kościoła „w. Jadwigi w Tolstoja „Nawiedzony”. 18.15
Trzebnicy. 10.00 Koncert dla Koncert orkiestry krakowskiej
wczasowiczów w Szklarskiej Po-
rebie. 11.00 Wszechnica radiowa. 19.00 Teatr
eterek — audycja rozrywkowa.
11.30 Słuchowisko pt. „Ultra — 19.40 Muzyka słowiańska: Fr.
mikrofon” oprac. W. Skurskiej i Denis-Stoniewska — mezza-so-
H. Zielińskiego. 11.57 Sygnał pran, Fr. Łukasiewicz — forte-
czasu i hejnał. 12.04 Poranek pian, H. Szerka — akompania-
symfoniczny: orkiestra symfonicz-
na Tow. Muzycznego pod dyr. 21.00 Węgry przemawiają do
A. Rezlera, J. Madeja — kler-
Polski, 21.30 Na muzycznej fali
13.00 Chłopi polscy chło-
pom radzieckim — audycja
Wiadomości sportowe. 22.10 Do
słowno-muzyczna. 14.00 Dobroć
czy głupota — zagadka radio-
wa. 14.10 Słuchowisko dla dzieci
„Czarodziejski kalosz” wg Mat-
wiewej, oprac. Tadeusz Muskał.
14.35 Melodie ludowe — kapela
F. Dzierżanowskiego. 15.00 Słu-
dycji, hymn.

AUTO-PRZEWÓZ WŁ. DELBOWSKI
Bydgoszcz, Jagiellońska 29
5138 Telefon 32-30
Wykonuje wszelkie przewozy i przeprowadzki
WÓZKI DZIECIĘCE
w najlepszym wykonaniu poleca
Wytwórnia 09015
H. Bałcerkiewicz i S-ka
Bydgoszcz, ul. Unii Lubelskiej 7
obok Głównego Dworca

PASTY do lutowania
do spawania miedzi
09010 dostarcza
„AURORA” Kraków, Pl. Wolnica 9

Lokal handlowy
08951 w centrum Gdyni
do odstąpienia
Oferty IKP Gdynia pod „LOKAL”

NAUKA
KURSY
maszynopisania mgr Smólskiego,
koncesjonowane przez Kurator-
ium. Bydgoszcz, Aleje 1-go Ma-
ja 16. (5135)

3-miesięczna
korespondencyjna nauka angiel-
skiego. Nowoczesna metoda, p.o.
spekty, załączyć 4 znaczki. Łódź,
skrytka 163. (08949)

SPRZEDAŻ
Pracownia
krawatów, koszul i szali Firmo
Krawal Polski, poleca hurtowo
koszule, krawaty, szale w naj-
nowszych wzorach. Ceny naj-
przystępniejsze. Łódź, Piotrkow-
ska 136, tel. 137-07. (08633)

Z powodu
choroby sprzedam motocykl z
przyczepką BMW 750 cm, typ
B — 12. Wiadomości, Szczerow-
ski, Bydgoszcz, Śniadeckich 32.
5117

MIKROSKOPY
Epidiaskopy, Sztopery, Powięk-
szalniki, Fotoaparaty, Cyrkle, Jan
Pujdak i Ska, Łódź, Piotrkowska
83. (08662)

Mieszkanie
4 pokojowe, samochód i wy-
twórnię cukierków sprzedam lub
wyzierżawię, dogodne warunki.
Zgłoszenia „Prasa” Słupsk.
08985

SZTANDARY
paramenta kościelne
wykonuje najstarsza fachowa firma
K. KĘDZIERSKA
Poznań 08725
Ogrodowa 11
Tel. 98-63 Rok zał. 1914

Na-
grodzona
na PWK

Lelczę II
z suminarem czarną — sprzedam
lub zamienię na trzecią. Byd-
goszcz, Grodzka 6/4. (5123)

Beczki
do kapusty używane sprzedam.
Bydgoszcz, Nowy Rynek 6, pod-
wórze. (5140)

WYTWÓRNIA TOREBEK
damskich i walizek. Zygmunt
Karon, Łódź, Piotrkowska 115.
Wysyłamy za zaliczeniem. Ceny
zniżone. (08996)

Skrecarkę
160 wrzecion, na wełnę, bawel-
nę, jedwab okazjnie sprzedam.
Łódź, Zachodnia 52 „Renoma”.
09000

Wetnę owczą zakupuje wymienia
po cenach najwyższych
„Krosienko” Fabryka Sukna A. J. Klimunt
BIELSKO 09014
Oddział w Bydgoszczy ul. Dworcowa nr. 47
TELEFON 11 - 59
Z powodu choroby sprzedam
Hotel i Restaurację 09008
POD LWEM
w INOWROCŁAWIU, ul. Król. Jadwigi 2
UWAGA! DETAL — HURT
OZDOBY CHOINKOWE
i przyrządy LABORATORYJNE
po cenach konkurencyjnych
POLECA:
WYTWÓRNIA PIÓRKO
Art. Szklanych Labor. Techn.
LACH STEFAN, Bydgoszcz, Lubelska 4
KALENDARZE na 1949
rokiem
tygodniowe — kieszonkowe — agendy
Pocztówki świąteczne
w 60-ciu wzorach (kolorowe) od 250 zł za 100 sztuk
poleca
Hurtownia Artykułów Biurowych i Szkolnych
WIKTOR GOETZ 09005
POZNAŃ, ulica Walki Młodych 28/29 — Telefon 34-79

KUPNO
Znaczki —
zbiory Francji, Niemiec, państw
Skandynawii — kupuję, dobrze
płać. Bolesław Jankowski, Gdy-
nia, Świętojańska 14. (08829)

KUPUJE
ALOE CAPENSIS
WARSZAWA, Prokuratoraska 7
„LEK” 08720

Kupuję srebro
monety i złom K. Mówka. Wyro-
by srebrne. Lubawa — Pom-
Telefon 24. (08619)

WOLNE POSADY
Pomoc
domowa gotowaniem ewentual-
nie przychodnia potrzebna.
Zgłoszenia Bydgoszcz, Dworco-
wa 5 (Komis). (5126)

Ekspedientka
branży piekarskiej od 1. 10. 48
potrzebna. Zgłosić Bydgoszcz,
Al. 1 Maja 131/1. (5136)

PRACY POSZUKUJĄ
Nauczycielka
emer. poszukuje od 1. 12. posa-
dy kasjerki. Oferty pod „9020”
do IKP — Bydgoszcz. (09020)

RÓŻNE
Firma
Seredyńska, Łódź, Piotrkowska
275 — nagrodzona dwoma zło-
tymi i srebrnym medalem, wy-
konuje artystycznie sztandary,
szaty kościelne. Na składzie ma-
teriały szlasterkowe, liturgiczne.
podszewki itp. Metalowe sprzęty
kościelne. (08462)

Kierownika (czki)
fachowca * względnie współnika
do prowadzenia restauracji —
z powodu mej przewlekłej choro-
by poszukuję. Lokal średni w
Szczecinie — śródmieście. War-
unki do omówienia osobiście
Oferty IKP Szczecin pod „Jed-
ność”. (08978)

Serdeczne
podziękowanie za naprawę
trafną przeprowadził Chiroman-
te — Grafolog, zam. Szczecin,
ul. Pocztowa 39/23. — Jeżyński.
09012

Omyłkowo
zniszczono dowód osobisty na
nazwisko Bukowski Zacheusz, —
Elbląg, ul. Długa 8. (08993)

Skradziono
dokumenty: dowód osobisty, wy-
dany w amerykańskiej strefie, —
książkę tożsamości konia, wałach
maść deresz, na nazwisko Ceran-
ka Kazimierz, zamieszkały wieś
Nowe Plony, gmina Bierutowo.
08994

UNIEWAŻNIENIA
Unieważniam
kartę rejestracyjną RKU, wydaną
w Toruniu, zaświadczenie szkol-
ne, odcinek zameldowania, zaś-
wiadczenie pracy podczas oku-
pacji. Edmund Fydryszewski, —
Leba. (09019)

MATRYMONIALNE
Kawaler
poślubi akuszerkę, krawcową lub
innym zawodem. Oferty: Biuro
Ogłoszeń, Gdańsk—Wrzeszcz,
Wajdeloty 9 „Mewa”. (08943)

Urzędniczka
lat 22 (panna) pozna miłego
pana do 28 lat. Cel matrymo-
nialny. Oferty IKP Bydgoszcz
„Niebieskooka”. (5095)

Panna
szatynka lat 37, dobrego charak-
teru, fryzjerka (szkoła gospodar-
cza) z braku znajomości pozna
pana urzędnika, rzemieślnika lub
kolejarza do lat 45, dobrym cha-
rakterem. Wdowcy bezdzietni
niewykluczeni. Cel matrymonial-
ny. Oferty fotografią zwrócić do
IKP Bydgoszcz pod „Poznanian-
ka”. (5124)

Głuchoniema
panna, przystojna, miłego cha-
rakteru z wykształceniem, facho-
wiec zawodowy, poślubi głucho-
niemego towarzysza życia od 25
do 35 lat. Cel matrymonialny. —
Oferty IKP Bydgoszcz pod „Głu-
choniema”. (5137)

Dolnośląska
Agencja MATRYMONIALNA —
„DAM”, Wrocław, Kluczborska
21/3, wysyła prospekty. Zata-
czyć trzy znaczki. (09017)

Samodzielną
realność, przedsiębiorstwem, miła
inteligentna, poślubi odpowied-
niego, wykształconego na pań-
stwowej posadzie. Oferty IKP —
Bydgoszcz „Średni wiek”. (5132)

Niezależna
lat 38, braku znajomości prag-
nie poznać pana kulturalnego,
40—50. Przystojna, inteligentna,
subtelna, będzie miłą, kochającą
towarzyszką życia. Oferty po-
ważne, fotografia, — IKP Toruń,
„Samotna”. (09007)

Kulturalna,
przystojna, sympatyczna, fryzdy-
stąpiła panna (bez ma-
jątku) urzędniczka, zupełna sie-
roła, poślubi sytuowanego stars-
zego pana. Cel tylko poważny.
IKP — Łódź, „Stoneczko”.
08997

Panna,
lat 35, majątna poślubi kupa-
ła lub urzędnika. Oferty IKP Byd-
goszcz pod „Ziemianka”. (5133)

Szukam
bratniej duszy, przyjaciela, który
poznał niedolę życia. — Jestem
rozwiędzioną, lat 27, przystojną,
łagodnego usposobienia, szcze-
rą, średnim wykształceniem, pre-
cującą. Szlachetni panowie o
wybitnej kulturze ducha, duma-
toryzy proszeni są o poważne
oferty. Cel matrymonialny. IKP —
Gdynia „Przystań”. (09004)

Inteligentna,
poślubi szlachetnego, bez nola-
gów, senlaczego ognisko domo-
we. Oferty IKP, Łódź, „Wspólna
praca”. (08998)

Kulturalny,
49, rozwiedziony, poślubi, prz-
stojną, szcującą, zgrabną, wier-
ności. Łódź, — IKP „Szczęście”.
08999

Rzemieślnik
samotny, posiadający własne
przedsiębiorstwo, pozna pania od
lat 30—40, ładną, zgrabną, gos-
podarną, dobrego charakteru.
Cel matrymonialny. Oferty z do-
łączeniem fotografii do zwrotu
IKP Łódź, Piotrkowska 66 pod
„Szczery”. (09002)

Student
— buchalter, wysoki blondyn. 33,
ożeni, przystojny, zamożny do
28. Oferty fotografią IKP Toruń
leg. 1448. (09006)

Kawaler,
lat 31, samodzielny, ukończony
wyższe studia ekonomiczne pozna
panię reprezentacyjną, w wieku
od lat 22 — 26, w celu matry-
monialnym. Zgłoszenia do IKP
Łódź, Piotrkowska 66 pod „Wyy-
brzeże”. (09001)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY
W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29
Za niedorozumienie pisma spowodowane wyższą siłą nie
odpowiadamy — Rękopisy niezamówionych Redakcja
nie zwraca Za dział ogłoszeniowy Red nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIEKSIKICH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP”.
WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 20 — TEL. 33-41 I 33-42

OGŁOSZENIA: drobne po 25 zł za słowo. Poszukiwanie
pracy 15 zł za słowo Minimalna opłata za 10 słów.
Tłusty druk 100% drożej.
Ogłoszenia milimetr.: w tekście od 60—145 zł, za tekstem
od 25—60 zł, nekrologi od 20—100 zł za 1 mm. Niedziela
i święta 30% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń
administracja nie odpowiada.